

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Силабус навчальної дисципліни «ПСИХОЛОГІЯ БЕЗПЕКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Інститут	Оперативно-рятувальних сил
Кафедра	Психології діяльності в особливих умовах
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЕКТС/120 год.
Тип навчальної дисципліни	Вибіркова
Навчальний семестр	П'ятий
Форма здобуття вищої освіти	Очна, заочна
Мова викладання	Українська

Викладач(і)

Дячкова Ольга Михайлівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, кандидат педагогічних наук, доцент.

Наукові інтереси стосуються проблем психології діяльності в особливих умовах, психології професійної діяльності, юридичної психології.

Співавтор 2 навчальних посібників та 1 колективної монографії, понад 90 наукових фахових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus.

Профіль Google Scholar: <https://surl.li/wfdwvn>

Профіль Scopus: <https://surl.lu/uprrdb>

Контактні дані для консультування: diachkova_olha@nuczu.edu.ua

Жогло Ольга Володимирівна, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах, навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил.

Наукові інтереси стосуються психологічного забезпечення професійної діяльності, проблем психології діяльності в особливих умовах, психології безпеки професійної діяльності.

Автор численних наукових публікацій у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях.

Профіль Google Scholar:

<https://scholar.google.com/citations?user=ID>

Контактні дані для консультування: zhohlo_olha@nuczu.edu.ua

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія безпеки професійної діяльності» є одним із важливих компонентів освітніх програм, спрямованих на формування знань про психологічні чинники безпеки професійної діяльності, підтримання працездатності фахівців та ефективної діяльності в умовах підвищеного ризику і надзвичайних ситуацій.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування знань і практичних умінь щодо забезпечення психологічної безпеки професійної діяльності, оцінки психоемоційного стану особового складу, застосування методів психологічної саморегуляції та підтримання ефективної діяльності в умовах підвищеного ризику, стресу й невизначеності.

Форми організації освітнього процесу (види навчальних занять)

Лекції, семінари, тренінгова робота, самостійна робота, практичні завдання
Навчальні заняття (лекційні, практичні, семінарські, тренінгові, індивідуальні); консультації; самостійна робота; контрольні заходи.

Компетентності

K07. Навички міжособистісної взаємодії.
K09. Навички здійснення безпечної діяльності.
K24. Здатність до дій в особливих умовах, пов'язаних із високим рівнем фізичного та психологічного навантаження, та в умовах воєнного стану.
K31. Здатність обґрунтовувати методи та засоби організації трудового процесу, орієнтовані на підтримку високої працездатності й збереження здоров'я працівників.
ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання

ПРН 02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.
ПРН 07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.
ПР 20. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану
ПР 22. Аналізувати та прогнозувати тенденції розвитку надзвичайної ситуації та розробляти пропозиції за цими

	прогнозами ПРН 25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.
Де можна застосувати отримані знання та вміння	Під час виконання професійних обов'язків за спеціальністю для забезпечення психологічної безпеки професійної діяльності, контролю психоемоційного стану та адаптації до стресових і екстремальних умов діяльності.
Зміст навчальної дисципліни	Кількість годин
Тема №1. Психологія безпеки професійної діяльності як галузь психологічного знання	12
Тема №2. Психологічні засади безпеки професійної діяльності	14
Тема №3. Людський фактор у забезпеченні безпеки професійної діяльності	12
Тема № 4. Психофізіологічні чинники професійної діяльності рятувальників	14
Тема № 5. Чинники зниження безпеки професійної діяльності	14
Тема №6. Стрес і емоційне вигорання у професійній діяльності	14
Тема №7. Прийняття рішень у небезпечних і екстремальних умовах професійної діяльності	14
Тема №8. Командна взаємодія і психологічна підтримка професійної діяльності	12
Тема №9. Психологічні засади підвищення безпеки професійної діяльності.	14
Загальна кількість годин	120
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Оцінювання навчальних досягнень	Здійснюється за 100-бальною шкалою за критеріями, що наведені у робочій програмі дисципліни
Політика викладання навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань. 2. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів. 3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). 4. Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. 5. Здобувачі освіти мають право на оскарження результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення. 6. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань. 7. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документами НУЦЗ України.
Рекомендовані основні джерела інформації	1. Березовська Л. І., Юрков О. С. Психологія діяльності. У 2 кн. Кн. 1. Психологія праці як складова частина психології діяльності : навч.-метод. посіб. Мукачево : МДУ, 2016. 188 с.

2. Наказ МВС України від 07.05.2007 № 312 «Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».
3. Наказ МВС України від 31.08.2017, № 747 «Про затвердження Порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій». URL: <https://cutt.ly/ITk0vqW>.
4. Психологія діяльності в особливих умовах : навч. посіб. / за заг. ред. проф. М.А. Кришталя. Черкаси: видавець Третяков О.М., 2021. 120 с.
5. Приходько І. І., Колесніченко О. С., Тімченко О. В. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. Харків : НА НГУ, 2016. 571 с.
6. Приходько І. І. Засади психологічної безпеки персоналу екстремальних видів діяльності : монографія. Харків : Акад. ВВ. МВС України, 2013. 745 с.
7. Розов В.І. Психологія екстремальних ситуацій. Київ : вид-во «Каравела», 2025. 711 с.
8. Фомич М.В., Кришталь М.А., Мохнар Л.І., Дячкова О.М., Чередниченко Т.В. Сучасні форми та методи роботи психолога в кабінеті психологічного розвантаження персоналу ДСНС України: монографія. Черкаси: видавець Вовчок О.Ю., 2023. 198 с.